

mukaan aluksilta Helsingin kaupungissa kannettaisiin satamamaksuja v. 1941 ja 1942, alistaen päätöksensä sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Vapautuksen myöntäminen satamamaksujen suorittamisesta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen vapauttaa norjalaisia pakolaisia Helsingistä hakenut Grado niminen höyrylaiva kaikkiaan 5,341: 80 mk:n suurusten satamamaksujensa suorittamisesta.

Satamain määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet sallia ylittää satamalautakunnan ja satamahallintotoimiston v:n 1939 määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 600 mk ²⁾ sekä satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Sillat 33,723: 60 mk ³⁾.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁴⁾ ylittämään kertomusvuoden satamaliikennemäärärahaa Valaistus enintään 1,500 mk.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään satamain pääluokkaan sisältyvää satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Veneiden kiinnityspaikat enintään 160,000 mk.

Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen 12,000 mk v:n 1939 satamakannantamäärärahasta Kaluston hankinta.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahaksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Satamat määrärahasta Kaivinkone aluksineen 666,728: 20 mk.

Pistoraitteen rakentaminen Länsisatamaan. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 400,000 mk:n määrärahan pistoraitteen rakentamiseksi Lönnrotinkadun sillan alaisen alueen kohdalla olevalle laiturille oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään siitä 330,000 mk jo kertomusvuonna.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Kaasu- ja sähkömittarinvuokrien jättäminen kantamatta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen päätöksen kaasun ja sähkölaitoksen oikeuttamisesta harkintansa mukaan määrättyissä sotatilasta johdoteissa tapauksissa vapauttamaan kuluttaja v:n 1939 mittarinvuokran suorittamisesta tai myöntämään kuluttajalle helpotuksia siitä sekä päätti, ettei kaasun ja sähkölaitoksen kertomusvuoden mittarinvuokria kanneta. Edelleen valtuusto päätti, että kaasulaitoksen mittarinvuokrat sellaisinaan poistetaan v:n 1941 alusta lukien ja korvataan ne vuotuisella liittymämaksuminimillä, joka kannetaan vuoden viimeisen laskutuksen yhteydessä ja jonka suuruus vahvistetaan 90 mk:ksi, kuitenkin niin, että se v:ksi 1941 määrätään 60 mk:ksi kustakin kaasujohdon liittymästä, sekä että sähkölaitoksen mittarinvuokrat edelleen jäävät voimaan, kuitenkin niin, että ne v:lta 1941 peritään, jos kulutus alittaa 80 mk vuodessa, korkeimman vuokran ollessa 40 mk vuodessa, mikä määrä alenee 50 p:llä jokaiselta vuoden kuluessa kulutuksesta veloitetulta markan määrältä.

¹⁾ Kvsto 17 p. tammik. 27 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ³⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 26 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 25 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 34 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 25 §; vrt. myös tämän kert. s. 242 ja 244.

Vesijohtolaitos

Vesijohtolaitoksen määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet ylittää v:n 1939 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset lukuun Vesijohtolaitos sisältyviä kaupunginhallituksen käyttövaroja 121,000 mk ¹⁾ ja 240,000 mk ²⁾ sekä määrärahoja Työntekijäin erinäiset edut 145,000 mk ²⁾.

Valtuusto oikeutti ³⁾ vesijohtolaitoksen ylittämään sen v:n 1939 yhteisiin sekalaismenoihin sisältyvää määrärahaa Laitteiden arvon kuolelutukset 247,000 mk.

Valtuusto päätti ⁴⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 190,000 mk:n määrärahan Munkkiniemen Ison Puistotien molempien vesijohtojen yhdysjohdon rakentamiseksi tien itäpäähän oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Kaasulaitoksen avoimna olevaan toimitusjohtajanvirkaan valittiin ⁵⁾ Viipurin kaasu ja sähkö oy:n toimitusjohtaja F. F. T. Sjölund.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 lukien korottaa kaasulaitoksen käyttöinsinöörinviran 12 palkkaluokasta 11:nteen, mihin sähkölaitoksen vastaava virka kuului, sekä muuttaa kyseisen viran nimityksen yli-insinöörinviraksi yhdenmukaisesti vesijohtolaitoksen vastaavan viran nimityksen kanssa.

Kaasulaitoksen työntekijä E. A. Aunio oikeutettiin ⁷⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen Raitiotie ja omnibus oy:n palveluksessa huhtikuun 10 p:stä syyskuun 1 p:ään 1919 toimimansa aika.

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁸⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia merkitä siirtomäärärahaksi v:n 1939 talousarvion Tuloa tuottavat pääomamenot nimisen pääluokan luvun Kaasulaitos 600,000 mk:n suuruisen määrärahan Jälkijäähdytys- ja tervanerottamislaite putkiineen, venttiileineen ja perustuksineen kokonaisuudessaan.

Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen sallia siirtää kertomusvuoteen v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kaasulaitos sisältyvän 575,000 mk:n suuruisen määrärahan Koksinsmurskauslaite kuljetuslaitteineen ja säiliöineen.

Valtuusto päätti ¹⁰⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 7,900,000 mk:n suuruisen siirtomäärärahan kolmen uuden viistokammion hankkimiseksi kaasulaitokselle oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti ¹¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 700,000 mk kaasulaitoksen konttorirakennuksen korjaamiseen kaasulaitoksen laadittaman toisen vaihtoehdotuksen mukaisesti rakentamalla yksikerroksiseen pajaan toisen kerroksen sekä 235,000 mk irtaimiston ja särkyneiden

¹⁾ Kvsto 10 p. huhtik. 22 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 28 §. — ³⁾ S:n 10 p. huhtik. 23 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 33 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. huhtik. 13 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 21 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. huhtik. 15 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. maalisk. 34 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. tammik. 31 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. syysk. 11 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. kesäk. 35 §.

ikkunaruutujen korjaamiseen. Edellä mainitut määrärahat saatiin käyttää jo kertomusvuonna.

Rajasaaren puhdistuslaitoksen ylijäämäkaasun käyttö kaasulaitoksen tarpeisiin. Suoritettuaan kaupunginhallituksen kehoituksesta tutkimuksia siitä, kannattiko kaupungin ottaa talteen Rajasaaren puhdistuslaitoksen siihen asti ilmaan haihtumaan päästettyä metaanikaasun ylijäämää, teknillisten laitosten hallitus, asettuen myönteiselle kannalle asiassa, ilmoitti, että metaanikaasun ja kivihiilikaasun sopivan seoksen aikaansaamiseksi olisi metaanikaasu painettava jakelukelloon. Tässä tarkoituksessa olisi asennettava metaanikaasujohto viemärijohdon kanssa yhteiseen kaivantoon Edellä selostetun, tarpeellisen 700 m:n pituisen 75 m/m:n kaasujohdon asentamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 145,000 mk oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Kaasutaksan korottaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ teknillisten laitosten hallituksen esityksen, että kaasun hintaa korotettaisiin eri kuluttajaryhmissä kauttaaltaan 20 p m³:ltä ja että uutta tariffia ryhdyttäisiin rahakemittareihin nähden soveltamaan heti korotetun tariffin tultua hyväksytyksi sekä laskumittareihin nähden kertomusvuoden marraskuun 11 p:n jälkeen kulutettua kaasua laskettaessa; kaasulaitoksen omiin tarpeisiin sekä katu- ja satamavalaistukseen käytetyn kaasun maksu olisi 1 mk m³:ltä.

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että sähkölaitoksen kolme johtotarkastajanvirkaa v:n 1941 alusta lukien korotettaisiin 30 palkkaluokkaan samaan palkkaluokkaan kuuluviin yliasentajanvirkoihin verrattavina.

Samanlaista laskutustyötä kuin kaasulaitoksen 40 palkkaluokkaan kuuluvain laskuttajanvirkein haltijat suorittavain sähkölaitoksen nuorempain toimistoapulaisten palkkauksen yhdenmukaistamiseksi edellisten kanssa valtuusto päätti ⁴⁾ tammikuun 1 p:stä 1941 lukien lakkauttaa sähkölaitoksen kahdeksan 41 palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen virkaa ja perustaa sinne samasta ajankohdasta lukien yhtä monta 40 palkkaluokan laskuttajanvirkaa, joihin teknillisten laitosten hallitus harkintansa mukaan oikeutettiin, niitä haettaviksi julistamatta, siirtämään lakkautettavien virkain haltijat. Teknillisten laitosten hallitusta kehoitettiin samalla tekemään esitys näistä päätöksistä aiheutuvain muutosten tekemisestä sähkölaitoksen johtosääntöön.

Väestönsuojat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että Sörnäisten alueelle rakennetaan väestönsuojahuone rakennustoimiston laatiman piirustuksen mukaisesti sekä että tästä johtuvat 550,000 mk:n kustannukset saadaan suorittaa v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomenot lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Rakennukset.

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 36 §. — ²⁾ S:n 9 p. lokak. 23 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 100. — ³⁾ Kvsto 9 p. lokak. 17 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 18 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 24 §.

Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen käyttämään sähkölaitoksen Kasarmitorin aseman ja hallintorakennuksen väestönsuojain rakentamiseen myönnetyn 1,000,000 mk:n määrärahan säästöstä 250,000 mk väestönsuojan järjestämiseksi sähkölaitoksen Töölön asemalle.

Määrärahat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteet sallia ylittää sähkölaitoksen v:n 1939 hallintomäärärahaa Tarverahat 25,000 mk ²⁾ sekä määrärahoja Osuus kaupungin suorittamiin eläkeisiin 925,000 mk ³⁾, Laitteiden arvon kuoletukset 700,000 mk ³⁾ ja Työntekijäin erinäiset edut 500,000 mk ³⁾.

Sähköenergian hankinta. Siihen katsoen, että sähkölaitoksen energianhankinta alkoi huolestuttavasti vaikeutua johtuen m.m. Rouhialan voimalaitoksen joutumisesta rauhanteossa Neuvosto-Venäjälle, uhkaavan epäsuotuisilta näyttävistä hydrograafisista suhdanteista ja hiilensaantimahdollisuuksien epävarmuudesta ja hiilenhinnan korkeudesta, kaupunginhallitus, ollen asia kiireellinen, päätti, että sähkölaitoksen siirtämiseksi osittain puulämmityskannalle v:n 1941 talousarvioehdotukseen oli merkittävä 4,700,000 mk, mikä määräraha teknillisten laitosten hallitus samalla oikeutettiin käyttämään jo kertomusvuonna. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ edellä selostetun toimenpiteen.

Sähkötaksan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾:

että pienjännitevirran jakelua koskevassa sähkötaksassa valaistukseen kulutetun sähkövirran hinta korotetaan 2: 20 mk:aan kWh:lta;

että vuosisopimuskuluttajilta kannettava valaistusmaksu korotetaan 120 mk:aan vuodessa 25 kWh:n lampulta tai vastaavalta liittymisarvolta;

että yleinen voimavirran kulutusmaksu korotetaan 1: 50 mk:aan kWh:lta että kotiloustariffin, tehotariffin ja yötariffin kulutusmaksut korotetaan 75 piin kWh:lta myöskin kaupungin ulkopuolella oleviin kuluttajiin nähden, mikäli sähkölaitos myy tällaista sähkövirtaa suoraan heille;

että uusia tariffeja ryhdytään rahakemittareihin nähden soveltamaan heti ja laskumittareihin nähden marraskuun 11 p:nä päättyvän lukemiskajson jälkeen kulutetusta sähköenergiasta laskutettaessa;

että teknillisten laitosten hallitus oikeutetaan käytännössä soveltamaan näitä tariffeja ja tekemään niihin tarpeellisiksi havaittuja lisäyksiä ja täydennyksiä sekä vahvistamaan kotiloustariffin periaatteiden mukaisia tariffeja muunlaiseen pienkulutukseen kuin kotilousoykäyttöön nähden; sekä

että valtuuston teknillisten laitosten hallitukselle aikaisemmin antama oikeutus ⁶⁾ harkintansa mukaan ratkaista kysymyksiä suuremmille kuluttajille myönnettävistä hinnanalennuksista ja erikoishinnoista on edelleenkin voimassa.

Katuvalaistuksen järjestäminen Pirkkolan omakotialueelle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 9,000 mk katuvalaistuksen järjestämiseksi Pirkkolan omakotialueelle oikeuttaen sähkölaitoksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 29 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 33 §. — ³⁾ S:n 17 p. tam-mik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 21 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. lokak. 21 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 104. — ⁶⁾ Ks. v:n 1919 kert. s. 84. — ⁷⁾ Kvsto 28 p. elok. 36 §.

Jakokaapelin asentaminen Urheilukatuun. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1941 talousarvioon 160,000 mk vaihtovirtajakokaapelin asentamiseksi Toivon- ja Sallinkadun väliseen Urheilukadun osaan oikeuttaen teknillisten laitosten hallituksen käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

15. Teurastamoa ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

T e u r a s t a m o

Viranhaltijat. Olosuhteiden pakosta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ v:n 1941 alusta lukien lakkauttaa teurastamon 45 palkkaluokkaan kuuluvan yövärtijantoinen ja perustaa sen tilalle 43 palkkaluokan mukaisen vartijantoinen.

Taksat. Kun polttoaineiden säästämiseksi olisi tarpeellista järjestää teurastus tapahtumaan vain aamupäivisin mutta tällöin olisi kohtuutonta vaatia niitä asiakkaita, jotka vallitsevien kuljetusvaikeuksien johdosta joutuivat tuomaan teuraseläimensä teurastamoon iltapäivällä ja siis säilyttämään ne teurastamon talleissa yön yli, maksamaan taksan mukaista tallimaksua, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tehdä taksaan maksujen laskemiseksi suolipesimön ja navetan käyttämisestä sekä elävän karjan ja lihan punnituksesta sellaisen lisäyksen, että teurastamo mainitunlaisessa tapauksessa voi vapauttaa asiakkaan tallimaksun suorittamisesta.

Valtuusto vahvisti ⁴⁾ teurastamolautakunnan ehdotukset suolipesimön ja jäähdyttämön käyttömaksujen korottamisesta määräten muutokset tulemaan voimaan kertomusvuoden lokakuun 21 p:nä.

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen, että taksaan teurastamon lihantukkuuymyntihallin halli-, punnitus- y.m. maksujen laske-
miseksi liittyvään lisäykseen ⁶⁾ tehtäisiin sellainen muutos, että tammikuun 1 p:stä 1941 lukien toistaiseksi maksetaan 50 % niistä määristä, joihin n.s. määräalennukset entisten laskuperusteiden mukaan olisivat nousseet.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ teurastamolautakunnan ehdottamat korotukset teurastamon ja lihantarkastamon tarkastusmaksuihin alistaen muutokset Uudenmaan lääninhallituksen vahvistettaviksi. Samalla valtuusto päätti, että taksein muutokset tulisivat voimaan heti niiden tultua vahvistetuiksi. Lääninhallitus vahvisti marraskuun 27 p:nä taksoihin tehdyt muutokset ⁸⁾.

Toimitettu katselmus. Tutustuttuaan teurastamon katselmusmiesten antamaan kertomukseen ⁹⁾ heidän toimittamastaan teurastamon katselmuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ katsoa teurastamon kaupungille vastaanotetuksi sekä vapauttaa sen rakennustoimikunnan tehtävästään.

Jäähdytyslaitos. Lokakuun 7 p:nä 1939 oli kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen¹¹⁾ nojalla tehty sopimus Oy. Morus ab:n kanssa teurastamon ilmajäähdyttäjien uudelleenrakentamisesta, mutta keskeytyi työ sodan sytyessä. Sen aikana joutui suuri osa yhtiön tätä työtä varten hankkimista koneista, tarveaineista y.m. pakko-otoin puolustuslaitoksen tarpei-

¹⁾ Kvsto 28 p. elok. 37 §. — ²⁾ S:n 9 p. lokak. 21 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 37 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 113. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. lokak. 25 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 113 ja 114. — ⁵⁾ Kvsto 9 p. lokak. 26 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 115. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 103. — ⁷⁾ Kvsto 9 p. lokak. 24 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 6 §. — ⁹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ¹⁰⁾ Kvsto 20 p. marrask. 14 §. — ¹¹⁾ Vrt. v:n 1939 kert. s. 102.